

સફળ વ્યક્તિઓ સફળ કેમ હોય છે?

સફળતાના માપદંડ એટલે કમાયેલ નામ, પૈસા, ધન અને સંપત્તિ. પરંતુ ખરી સફળતા શું છે? ખરા અર્થમાં સફળ વ્યક્તિત્વનો મતલબ શું થાય?

સફળતા કોઈ નિયતિ નથી, આ તો જીવવાનો માર્ગ.

શિખતો જાય નિષ્ફળતામાંથી, સફળ વ્યક્તિની આસ્થા.

સફળતા એટલે એક એક પગલું માંડતા આપણે નિર્ધારિત કરેલ હેતુ સુધી પોંહચીએ. પરંતુ એ હેતુ સુધી સફળ માણસો કેવી રીતે પોંહચે છે તે જણાવું જરૂરી છે. ગાડી લઈને તો નીકળ્યા પરંતુ ખબર નથી ક્યાં જવું તો ગોળ ગોળ રસ્તાના ચક્કર મારશો. પરંતુ સફળતા એટલે સ્વને જાણવાની એક કળા છે.

આપણને ઘણું શિખવાડવામાં આવે છે પરંતુ ખરી સફળતા નથી શિખવાડતી. નથી આપણને ખરા અર્થમાં એ શિખવાડવામાં આવતું કે આનંદ જરૂરી છે કે સફળતા? અને ઘણાં બધા લોકોને મે કાઉન્સેલિંગમાં સાંભળ્યા છે કે મારી પાસે ઘણું બધું છે પરંતુ હું આનંદિત નથી. ઘણી મહેનત કરી પરંતુ હજુ કંઈક ખૂટ્યા જ કરે છે. તો હવે શું? મે કંઈ તે શું બધું વ્યર્થ કે હજુ પણ કંઈ નવું શોધવાનું બાકી છે.

સફળ વ્યક્તિઓ માટે માત્ર પૈસા એ સફળતા નથી.

બહુ જ ઓછા વ્યક્તિઓ જાણતા હશે કે ખરી સફળતા એટલે માત્ર પૈસા નથી. અને જે સફળ વ્યક્તિઓ છે તેઓ પણ પૈસાને સફળતા નથી ગણતા. પરંતુ આપની આવડતને, કૌશલ્યને આપ કેવી રીતે વિકસાવો છો અને તે કાર્ય કરતાં આપ કેવો અનુભવ કરો છો. સાથે તે કાર્ય કરતાં તમારે પોતાની ઉપર કોઈ બળજબરી કરવી પડે છે? શું આપ થાકી જાઓ છો કાર્યની શરૂઆત કરતાં પહેલાં? તો સમજો તમે માત્ર તે કાર્ય કરવાના હેતુથી જ કરો છો. અને ત્યાં શરૂઆત થાય છે નિષ્ફળતાની. કહેવાય છે ને કે મન હોય તો માળવે જવાય. પરંતુ જ્યાં ચિત્ત જ નથી ત્યાં ક્યાંય ના જવાય. આ વૃત્તાંતને લખવાનું મારું મુખ્ય કારણ એ જ હતું કે શા માટે બધાંને જ સફળતાની યાવી ના મળે? શા માટે અમુક વ્યક્તિઓ ખુશ જ્યારે બીજા માત્ર સમાધાન સાથે જીવે. અને માટે જ આ વૃત્તાંતમાં મારો પૂરો પ્રયત્ન છે કે આપ આપના સ્વને પામી શકો.

આપ સૌને ખબર જ હશે કોઈને કોઈ કાર્ય જે આપનામાં ઉત્સાહ ભરી દે. અને જેને કરવા માટે આપ આપની જગ્યાએથી ફ્રીને ઊભા થઈ જાઓ. તો તે કાર્ય કયું? તે કૌશલ્ય શું છે આપનામાં? થોડીક ક્ષણ માટે વિચાર કરો અને તે વિચાર જ્યાં સુધી આનંદની લાગણીમાં પરિવર્તિત ના થાય ત્યાં સુધી તેના વિષે વિચાર કરો. ઉદાહરણ સ્વરૂપે જણાવું તો આપ સારા લેખક બનવા માંગો છો અને અત્યારે આપ આકાઉન્ટન્ટની નોકરી કરો છો. તો આપને વિચાર આવશે કે આપ કેવી રીતે પોતાના કૌશલ્યને વિકસાવશો? અને અત્યારે કરવામાં આવતા કર્મમાંથી જે ઉપાર્જન થાય છે તેનું શું? જ્યાં ડાઉટ હોય ત્યાં

નકારાત્મકતા હોય પરંતુ જ્યાં સ્ફટિક જેવી સ્પષ્ટતા હોય ત્યાં માત્ર સકારાત્મક વિચાર અને હવે પછીનો માર્ગ મોકળો બને. તો જાણો તમારો ઉત્સાહ કયા કાર્યમાં છે?

સફળ વ્યક્તિઓની ઈચ્છા ખૂબ પ્રબળ હોય છે.

જે વ્યક્તિઓ સફળ છે તે માત્ર દિવસના સપના નથી જોતી પરંતુ દિવસ-રાત તેની ઈચ્છાને હેતુમાં કેમ પરિવર્તિત કરવી તેની તાલાવેલી હોય છે. આપ આપના કૌશલ્યને જાણી શકો છો તો તેને હેતુ બનાવો. એ હેતુને એક નામ આપો અને નંબર પણ. જેમ કે મારાં કૌશલ્યથી મારે આટલી રોજગારી ઊભી કરવી છે અથવા મારાં કૌશલ્યથી મારે આટલા લોકોને મદદરૂપ બનવું છે. આપણી સામે ઘણાં બધા ઉદાહરણ છે જેમણે કૌશલ્યને પોતાના કાર્યમાં પરિવર્તિત કરીને સામ્રાજ્ય ઊભું કર્યું છે. તો આપ કેવી રીતે પોતાનું સામ્રાજ્ય ઊભું કરશો? તમારી અંદરની એ કઈ ઈચ્છા સળગતી જવાળા સ્વરૂપે તમારાં કર્મમાં રૂપાંતરિત કરી શકાય? મહત્વની વાત જ્યારે પણ આપ આ પ્રકારના કૌશલ્ય વિશેના વિચારોને ધ્યાનથી જોશો તો આપ પામશો કે આપ પોતાને તે કાર્ય કરતાં જોઈ શકો છો. અને સાથે જ તમને જે આનંદનો અનુભવ થાય છે તે તમારી સફળતા છે.

સફળ વ્યક્તિઓ કલ્પનામાં જીવે છે અને વાસ્તવમાં કર્મ કરે છે.

કલ્પના એટલે ઘણાં બુદ્ધિજીવીઓ તેને શેખચલ્લીના વિચારો કહેશે અથવા ધોળા દિવસે જોવામાં આવતા સપના. પરંતુ આપને ખબર છે કોઈપણ સફળ વ્યક્તિત્વ માત્ર સફળ તેની કલ્પનાઓથી જ છે. જો વિચારમાં હશે તો વાણી અને વર્તન બનશે. પરંતુ વિચાર જ નથી તો કલ્પના કેવી રીતે શક્ય બને? અને કલ્પના જ નથી તો લાગણીમાં તેનું પરિવર્તન શક્ય છે? એટલે જ રોજ જ સવારે તમારી કલ્પનાને જીવો. જે નથી તે જીવો અને જે છે તેને માટે આભારી બનો. કૃતજ્ઞતા નો અનુભવ એટલે સકારાત્મકતા. અને આ નથીને પેલું નથીની ફરિયાદ એટલે અછતની લાગણી. જે માત્ર દુઃખનું જ કારણ બને છે. તો તમારી કલ્પના શું છે? વિચારી શકો છો?

મનના ઊંડાણમાં માત્ર શાંતિ.

આપને ખબર છે સફળ વ્યક્તિઓ બહુ મોટી નિષ્ફળતામાંથી પસાર થયા હોય છે? શુ ખબર છે તેઓ પણ સામાન્ય માનવીની જેમ રોજ જ નવા પડકારનો અનુભવ કરે છે? તેમ છતાંય ઊંડાણમાં શાંતિ હોય છે. કઈક ધાર્યા પ્રમાણે નથી થઈ રહ્યું તો વિચલિત થવાં સિવાય તેની પાછળના કારણોનો તાર મેળવવાનો પ્રયત્ન એટલે સફળ વ્યક્તિઓનો નિષ્ફળતાને પડકાર. પરંતુ નિરાશ થઈને અને હતાશ થઈને છોડી દેવું કે ભાગી જવું તે તેમનો સ્વભાવ નથી. પરંતુ બાંયો ચડાવીને ફરી પાછાં લાગવું ત્યાં સુધી જ્યાં સુધી સફળતા ના મળે. શું છે આપનામાં આ તાકાત?

ક્રમશઃ

આગળના વૃત્તાંતનો છેલ્લો અભિગમ સફળતા એ જ નિષ્ફળતાનો પાઠ. આ અભિગમ એટલે તમારાં મનમાં ચાલતી લાગણીઓની ભરતી અને ઓટ. સફળ વ્યક્તિઓ નિષ્ફળતાને કેવી રીતે જુવે છે તે શીખવું ખૂબ જ જરૂરી છે. માથા પર હાથ રાખીને બેસી જવાય તો નસીબ નથી બદલાતા પરંતુ સંઘર્ષ અને મહેનત જો કરવામાં આવે તો નસીબ તો બદલાઈ જ શકે છે. આપ જ્યારે જ્યારે પણ નિષ્ફળ થાઓ છો તો તમારી ભૂલોમાંથી આ પાંચ વસ્તુઓ શીખી શકો છો. સૌથી પહેલાં તો સમજવાની જરૂર છે કે નિષ્ફળતા માત્ર આપણી ભૂલો છે. અને એ ભૂલોને સ્વીકાર કરવો એ આપણી જવાબદારી છે. તો આ ભૂલોને કેવી રીતે જોવી અને સુધારવી. તેની સાથે જ આ ભૂલોની નિષ્ફળતાને સફળ કેમ બનાવવી. નિષ્ફળતા ઉપર માત્ર પાંચ જ વૃત્તાંત (પ્રકરણ) લખી શકાય અને તે છે..

વૃત્તાંત ૧: આપ રસ્તામાંથી પસાર થાઓ છો અને ખૂબ જ ઊંડો ખાડો આવે છે. અને આપ પડી જાઓ છો અને ખોવાઈ જાઓ છો અને વિચારો છો કે આપ ક્યાં આવી ગયા? આ મારાં કેવા નસીબ.

વૃત્તાંત ૨: આપ એ જ રસ્તા પર જાઓ છો અને ખાડો આવે છે. અને તેને આપ નથી જોતાં અને ફરી પાછાં પડી જાઓ છો. તમે વિચારો છો કે ફરી પાછાં ત્યાં ને ત્યાં. અને વિચારો છો કે આ શું થઈ ગયું? મને વિશ્વાસ નથી આવતો કે હું ફરી પાછો ત્યાં જ છું?

વૃત્તાંત ૩: આપ એ જ રસ્તો ફરી પાછો પસંદ કરો છો. અને ખાડો આવે છે. તમારી આદત પ્રમાણે આપ તેને નથી જોતાં અને પડી જાઓ છો. પરંતુ પડ્યા બાદ આપ તરત જ ઊભા થઈને બહાર નીકળો છો.

વૃત્તાંત ૪: આપ એ જ રસ્તા પરથી નીકળો છો અને ખાડો જુઓ છો. પરંતુ તેની બાજુમાંથી આપ નીકળી જાઓ છો.

વૃત્તાંત ૫: આપ સદંતર બીજો જ રસ્તો પકડો છો.

માત્ર આ પાંચ વૃત્તાંતમાં જ નિષ્ફળતાને કેવી રીતે લઈ શકાય અને ભૂલોની જવાબદારી કેમ સ્વીકારી શકાય તેની માહિતી છે.

સફળ વ્યક્તિઓ ભૂલોની જવાબદારી જાતે ઉપાડે છે.

ઘણાં બધાં વ્યક્તિઓને જ્યારે હું સેમિનાર અથવા તો પબ્લિક સ્પીકિંગમાં મળું છું ત્યારે સાંભળું છું કે તેઓ નિષ્ફળ એટલે છે કારણ કે તેમને આ તક ના મળી. તેઓ નિષ્ફળ એટલે છે કે બહારની દુનિયા તેમને સફળ થવા માટે નથી ઇચ્છતી. પરંતુ સફળ વ્યક્તિઓ પોતાની નિષ્ફળતાની જવાબદારી જાતે જ લે છે. મહત્વનું એ છે કે આપ આપની નિષ્ફળતા ને નિષ્ફળતા તરીકે સ્વીકારો છો કે આપની ભૂલમાંથી શીખ મેળવો છો. બહારની